

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Helena Wiberg
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-01-19

1 (6)

Diarienummer

2017/SN 0113

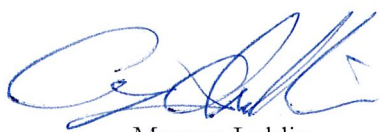
Socialnämnden

Revidering av riktlinjer för handläggning gällande barn- och ungdomsvård

Förslag till beslut

1. Reviderade riktlinjer för handläggning gällande barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen antas.
2. Reviderade riktlinjer tillämpas från och med 1 mars 2018.

Socialförvaltningen

Magnus Lublin
Förvaltningschef

Gunny Bäckström
Stabschef

Sammanfattning

Befintliga riktlinjer för handläggning av ärenden avseende handläggning av ärenden gällande barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen fastställdes av socialnämnden den 28 mars 2012¹. De reviderades av avdelningschef senast den 4 juni 2014. Socialförvaltningen har arbetat fram ett förslag till reviderade riktlinjer eftersom vissa förändringar i föreskrifter och allmänna råd från Socialstyrelsen gjorts.

Beskrivning av ärendet

Riktlinjerna för handläggning gällande barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen fastställs av socialnämnden och är ett styrdokument främst riktat till handläggare som utreder och fattar beslut inom området. Syftet med riktlinjerna är att de ska vara vägledande i handläggarnas arbete med rättssäker utredning, behovsbedömning och uppföljning av insatser.

Riktlinjerna är ett komplement till gällande lagstiftning och andra övergripande dokument inom området, och innebär inte någon inskränkning i förhållande till dessa. Riktlinjerna innebär inte någon begränsning av den enskildes möjligheter att få sin ansökan individuellt prövad. Beslut ska fattas utifrån den enskildes behov.

Befintliga riktlinjer för handläggning av ärenden avseende handläggning av ärenden gällande barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen fastställdes av socialnämnden den 28 mars 2012². De reviderades av avdelningschef senast den 4 juni 2014. Riktlinjerna har nu uppdaterats bland annat utifrån nya föreskrifter, allmänna råd och handböcker från Socialstyrelsen.

Riktlinjerna har delvis strukturerats om och nya avsnitt har adderats. Nedan följer en sammanfattning kring de förändringar som gjorts. Utöver de förändringar som sammanfattas nedan har mindre justeringar gjorts i syfte att förtydliga riktlinjerna.

¹ § 1027

² § 1027

Ny lagstiftning och nya föreskrifter

- Ett avsnitt om förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete har lagts till (se avsnitt 2.4.3). Avsnittet utgår från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS publicerades under 2014. Föreskrifterna beskriver handlägningsprocessen från att en ansökan kommer in till ett beslut fattas, och tydliggör vad varje moment ska innehålla. Bland annat förtydligas vikten av uppföljning och dokumentation rent generellt.
- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:6) om handläggning av ärenden som gäller barn och unga ger rekommendationer vid arbete med barn och unga enligt SoL. Råden gäller anmälan och förhandsbedömning, handläggning och uppföljning av öppna insatser. Råden publicerades under 2014.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende har lagts till.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om Lex Sarah har lagts till. Ändring framgår av SOSF 2013:16.
- Socialstyrelsens nationella riktlinjer avseende våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) trädde i kraft i oktober 2014, och ersatte Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2009:22) om socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld.

I övrigt gäller flera föreskrifter i enlighet med tidigare riktlinjer.

Samverkan

Avsnitt som rör samverkan har betonats och strukturerats om. Avsnittet behandlar samverkan på länsövergripande nivå, samverkan mellan kommun och landsting och intern samverkan inom kommunen. Avsnittet är beskrivande för att tydliggöra vilka kontakter som ska tas, samtidigt som samverkansavtal har skrivits in för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter.

Uppföljning av insatser

Behovet av uppföljning av insatser har betonats i ett eget avsnitt. Vidare har betydelsen av uppföljning förtydligats i avsnittet som rör dokumentation.

Ett tydligare likabehandlingsperspektiv

Utifrån Tyresö kommuns likabehandlingspolicy, antagen av kommunfullmäktige den 13 december 2012, ska likabehandlingsperspektivet avspeglas i det dagliga arbetet i Tyresö kommuns verksamheter. Likabehandlingspolicy och planen utgår från diskrimineringslagen. I de reviderade riktlinjerna har ett avsnitt om likabehandling lagts till för att ytterligare främja ett mer integrerat normkritiskt perspektiv.

Konsekvenser av förslag till reviderade riktlinjer

Samverkan

En väl fungerande samverkan internt krävs för att handläggningen av ärenden gällande barn- och ungdomsvård ska vara effektiv, och i så stor utsträckning som möjligt leder till att barnens behov tillgodoses. Därför har samverkan mer tydligt betonats i de reviderade riktlinjerna. Avsikten är att samtliga handläggare ska känna till de samverkans- och samarbetsavtal som finns, och utifrån dessa känna till vilka kontakter som ska tas vid behov av samordnade insatser eller insatser från flera olika aktörer.

I vissa fall krävs utökat samarbete för att socialförvaltningen ska kunna ta tillvara bästa möjliga kunskap i handläggningen av enskilda ärenden. Det gäller framförallt ett utökat samarbete internt avseende handläggningen på barn- och ungdomsenheten och LSS-handläggningen.

Uppföljning

Barn- och ungdomsenheten ska arbeta aktivt för att barnets behov ska tillgodoses på ett så effektivt sätt som möjligt. Om syftet med en insats inte uppfylls ska en ny bedömning göras, för att rätt insats ska sättas in så snart som möjligt. Därför betonas behovet av uppföljning i de reviderade riktlinjerna. Syftet är att rätt insats ska ges i ett så tidigt skede som möjligt. En betoning av uppföljning avser att ge uppföljning en mer central roll i handlägningsprocessen.

Val av utförare

För att tydliggöra barn- och ungdomsenhetens rutin avseende genomförande av insatser, framförallt avseende placeringar, har rutinen lagts till i riktlinjedokumentet. Av rutinen framgår att insatser först och främst ska genomföras i kommunens egen regi om barnets behov kan tillgodoses därigenom. I andra hand ska insatser genomföras inom ramen för tecknade ramavtal. I sista hand kan externa utförare utanför tecknade ramavtal anlitas för att genomföra insatserna, under förutsättning av barnets behov inte kan tillgodoses på annat sätt.

Ekonomiska konsekvenser

De reviderade riktlinjerna innebär inte några direkta ekonomiska konsekvenser. Däremot kommer revideringen i vissa avseenden att medföra indirekta ekonomiska konsekvenser.

Behovet av uppföljning har betonats. Betoningen har gjorts för att barn- och ungdomsenheten ska se till att lämplig insats ges så snart som möjligt, och att ingen insats ska pågå längre än nödvändigt. Om syftet med en insats har uppnåtts tidigare än förväntat kan mer regelbundna uppföljningar föranleda tidigare avslut av insatser. En kontinuerlig uppföljning av insatser visar när målet eller målen med en insats inte uppnås, och beslut om mer effektiva insatser kan fattas.

De reviderade riktlinjerna har också tagit fasta på de rutiner som finns gällande val av utförare när en insats ska genomföras. Rutinen ska nogsamt följas och handläggare ska alltid motivera val av utförare. Upphandling görs ofta i samarbete med flera andra kommuner vilket ger bättre förutsättningar för god

kvalitet till ett bra pris. När den utarbetade rutinen följs och ramavtal finns kan det därför ge vissa ekonomiska verkningar över tid.

En väl fungerande samverkan både externt och internt behövs för att barns och ungdomars behov ska kunna tillgodoses på ett så effektivt sätt som möjligt. Samverkan har en mer framträdande roll i de reviderade riktlinjerna.

Kommande förändringar

Promemorian ”Nya ungdomspåföljder” (Ds 2017:25) har föreslagit att det ska införas två nya påföljder för unga lagöverträdare³. De nya påföljderna förväntas gälla från den 1 juli 2019, och kommer om de införs att föranleda vissa förändringar i riktlinjernas tionde kapitel om unga lagöverträdare. Förändringarna bevakas av myndighetschef och enhetschef.

Promemorian ”Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer” (Ds 2017:49) anger bland annat att lagstiftningen behöver förtydliga att skyddsbehövande barn och unga som vistas i Sverige kan omhändertas omedelbart i akuta situationer. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april 2018, och även dessa kommer att föranleda vissa ändringar i riktlinjerna. Förändringarna bevakas av enhetschef och myndighetschef.

Ett initialt arbete för utökad samverkan mellan barn- och ungdomsenheten och LSS har inletts. Då ovanstående ändringar förs in i riktlinjerna bör även riktlinje kring denna samverkan införas på ett tydligare sätt.

³ Socialförvaltningen framförde sitt remissvar på socialnämndens sammanträde 2017-08-30 § 1069

